

Bruksela, 25 listopada 2022 r.
(OR. en)

14736/22

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2021/0213(CNS)

FISC 220
ECOFIN 1161
ENER 590
ENV 1154
CLIMA 597

NOTA

Od:	Prezydencja
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Wniosek dotyczący dyrektywy Rady w sprawie restrukturyzacji unijnych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (wersja przekształcona) – Debata orientacyjna

Aby ukierunkować debatę orientacyjną na najbliższym posiedzeniu Rady (do Spraw Gospodarczych i Finansowych) 6 grudnia 2022 r., prezydencja sporządziła notę zawierającą pytania przedstawione w poniższym załączniku.

Komitet Stałych Przedstawicieli jest proszony o zapoznanie się z tą notą i pytaniami przygotowanymi przez prezydencję oraz o ich przekazanie Radzie w celu przeprowadzenia wyżej wspomnianej debaty orientacyjnej.

Rada (do Spraw Gospodarczych i Finansowych) jest proszona o przeprowadzenie debaty orientacyjnej na podstawie pytań przygotowanych przez prezydencję.

Zmiana dyrektywy w sprawie opodatkowania energii**Nota prezydencji****I. WPROWADZENIE**

1. 14 lipca 2021 r. Komisja przedłożyła wniosek dotyczący dyrektywy Rady w sprawie restrukturyzacji unijnych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (wersja przekształcona)¹ („wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie opodatkowania energii”).
2. Wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie opodatkowania energii jest częścią pakietu „Gotowi na 55”², i tym samym przyczynia się do realizacji ambitnych unijnych celów polegających na ograniczeniu do 2030 r. emisji o co najmniej 55 % w porównaniu z poziomem z 1990 r. oraz osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r.
3. Wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie opodatkowania energii ma następujące cele:
 - a) stworzenie dostosowanych ram, które pozwolą przyczynić się do osiągnięcia celów Unii na 2030 r. i do neutralności klimatycznej do 2050 r. w kontekście Europejskiego Zielonego Ładu; obejmowałoby to dostosowanie opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej do polityki energetycznej, środowiskowej i klimatycznej UE, a tym samym wniesienie wkładu w wysiłki UE na rzecz ograniczenia emisji;
 - b) stworzenie ram, które chronią i ulepszają rynek wewnętrzny UE, poprzez aktualizację zakresu produktów energetycznych podlegających opodatkowaniu i struktury stawek, a także racjonalizację stosowania przez państwa członkowskie zwolnień podatkowych i obniżek podatku; oraz
 - c) zachowanie zdolności generowania dochodów dla budżetów państw członkowskich.
4. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny przyjął swoją opinię 20 stycznia 2022 r.³, a Europejski Komitet Regionów – 27 kwietnia 2022 r.⁴ Opinia Parlamentu Europejskiego nie jest jeszcze dostępna.

¹ Dok. 10872/21.

² Dok. 10849/21.

³ Dok. 5615/22.

⁴ <https://webapi2016.COR.europa.eu/v1/documents/cor-2021-04801-00-00-ac-tra-pl.docx/content>

II. AKTUALNA SYTUACJA

5. We wrześniu 2021 r. na forum Grupy Roboczej do Spraw Podatkowych (opodatkowanie pośrednie – podatki akcyzowe / opodatkowanie energii) (WPTQ) rozpoczęto analizę techniczną wniosku dotyczącego dyrektywy w sprawie opodatkowania energii. 7 grudnia 2021 r. podczas prezydencji słoweńskiej Rada (do Spraw Gospodarczych i Finansowych) przyjęła do wiadomości – jako punkt A – sprawozdanie prezydencji z postępu prac nad wnioskami pakietu „Gotowi na 55” rozpatrywanymi przez Radę Ecofin, w tym nad wnioskiem dotyczącym dyrektywy w sprawie opodatkowania energii⁵. 17 czerwca 2022 r. podczas prezydencji francuskiej Rada (do Spraw Gospodarczych i Finansowych) przyjęła do wiadomości – jako punkt A – sprawozdanie prezydencji z postępu prac nad wnioskiem dotyczącym dyrektywy w sprawie opodatkowania energii⁶.
6. Opierając się na postępach poczynionych przez poprzednie prezydencje, prezydencja czeska prowadziła intensywne prace nad wnioskiem dotyczącym dyrektywy w sprawie opodatkowania energii. Jej celem było poczynienie jak największych postępów nad tym dossier. Analiza techniczna wniosku na forum WPTQ odbyła się 19 lipca, 12 września, 12 października, 10 listopada i 17 listopada 2022 r.
7. W lipcu 2022 r. prezydencja czeska przedłożyła kompromisowy tekst obejmujący cały wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie opodatkowania energii i przygotowała zmienione teksty kompromisowe na kolejne posiedzenia WPTQ. Najnowszy kompromisowy tekst prezydencji przedstawiono w dok. WK 14524/2022.
8. Prezydencja czeska przedstawiła WPTQ obszerne wyjaśnienia, również w formie not informacyjnych na konkretne tematy, które zostały pozytywnie przyjęte przez delegacje. Prezydencja czeska zajęła się wieloma kwestiami poruszonymi przez delegacje, zdołała zbliżyć poglądy i znaleźć rozwiązania kompromisowe, z poszanowaniem długoterminowych celów środowiskowych UE.

⁵ Dok. 14574/21.

⁶ Dok. 9874/22.

9. Najczęściej dyskutowane podczas prezydencji czeskiej tematy, które ogólnie uzyskały szerokie poparcie państw członkowskich, obejmują:
- (a) wycofanie zasady „jednakowych poziomów opodatkowania” w ramach tej samej kategorii produktów, tak by dać państwom członkowskim większą elastyczność w ustalaniu polityk podatkowych w sytuacji, gdy cele środowiskowe zostaną w wystarczającym stopniu osiągnięte poprzez pionową klasyfikację kategorii, oraz by uniknąć paradoksalnych sytuacji, gdy trzeba by było obniżyć krajowe stawki podatkowe od niektórych produktów, a tym samym zmniejszyć dochody podatkowe w niektórych państwach członkowskich;
 - (b) niezależne opodatkowanie energii elektrycznej, bez żadnego odniesienia do produktów energetycznych, tak by państwa członkowskie mogły stosować bardziej dostosowaną politykę podatkową;
 - (c) opodatkowanie produktów najbardziej wrażliwych, w tym możliwość zastosowania ograniczonych w czasie odstępstw w odniesieniu do tych produktów (biomasa, gaz ziemny, gaz płynny, wodór itp.), tak by zapewnić państwom członkowskim większą elastyczność pod kątem działań dostosowawczych;
 - (d) przywrócenie koncepcji opodatkowania energii elektrycznej i gazu ziemnego w zależności od ich ilościowych poziomów zużycia i od tego, czy są one używane do celów prowadzenia działalności gospodarczej, czy też innych celów;
 - (e) stopniowe podnoszenie unijnego minimalnego poziomu opodatkowania (w dwóch etapach) w celu zapewnienia państwom członkowskim większej pewności prawa i w celu zmniejszenia obciążenia administracyjnego związanego z transpozycją do prawa krajowego;
 - (f) zapewnienie państwom członkowskim możliwości określenia – do pewnego stopnia – definicji gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji, z uwzględnieniem uwarunkowań krajowych i ogólnie aspektu społecznego;
 - (g) definicje produktów odnawialnych i niskoemisyjnych, w szczególności kwestia włączenia tych definicji do dyrektywy w sprawie opodatkowania energii zamiast wprowadzania odesłań do aktów prawnych niezwiązanych z podatkami;
 - (h) opodatkowanie produktów mieszanych, w szczególności dostosowanie systemu do praktycznych potrzeb przedsiębiorstw i administracji podatkowych, z myślą o jego wzmocnieniu pod kątem oszustw podatkowych i o ulepszeniu go pod względem pewności prawa;
 - (i) wyjaśnienie definicji procesów metalurgicznych i mineralogicznych oraz określenie ram czasowych ich opodatkowania;
 - (j) wprowadzenie na późniejszym etapie możliwości opodatkowania przez państwa członkowskie energii elektrycznej wykorzystywanej do przewozów koleją, metrem, tramwajem i trolejbusem.

Prezydencja czeska jest zdania, że dyskusje na wyżej wymienione tematy na szczelbu WPTQ przebiegały sprawnie, nadal konieczne są jednak pewne prace techniczne, by wypracować rozwiązania możliwe do zaakceptowania przez wszystkie państwa członkowskie. Niektóre państwa członkowskie nie są jeszcze w stanie poprzeć tekstu prezydencji lub zgłaszają zastrzeżenia weryfikacji. Niemniej jednak większość państw członkowskich pozytywnie odniosła się do proponowanych zmian i dalszych kroków.

10. Do omawianych podczas prezydencji czeskiej tematów, w przypadku których osiągnięto pewien postęp, ale które wymagają dalszych prac, należą:

- (a) tempo stopniowego wdrażania nowych przepisów i znoszenia niektórych zwolnień dla sektora lotnictwa i transportu morskiego, w tym rybołówstwa, przy jednoczesnym uwzględnieniu specyfiki geograficznej państw członkowskich;
- (b) unijne minimalne poziomy opodatkowania z uwzględnieniem celów środowiskowych przewidzianych we wniosku dotyczącym dyrektywy w sprawie opodatkowania energii (omówiono na przykład stopniowe podejście dwuetapowe, ale jak dotąd nie rozpoczęto debaty na temat konkretnych poziomów opodatkowania);
- (c) dłuższy okres czasu na dostosowanie do nowych przepisów dzięki różnym okresom przejściowym, które należy rozpatrywać łącznie w kontekście całych ram przyszłej dyrektywy w sprawie opodatkowania energii, a także z uwzględnieniem obecnej sytuacji geopolitycznej i koszyków energetycznych poszczególnych państw członkowskich;
- (d) interakcja przyszłej dyrektywy w sprawie opodatkowania energii z innymi dossier zawartymi w pakiecie „Gotowi na 55”, takimi jak zmiana unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji⁷, oraz z zasadami pomocy państwa (w szczególności z ogólnym rozporządzeniem w sprawie wyłączeń grupowych, które jest obecnie poddawane przeglądowi).

Pomimo intensywnych prac przeprowadzonych nad dossier dotyczącym dyrektywy w sprawie opodatkowania energii, jak dotąd nie udało się wypracować porozumienia ze względu na jego złożoność. Prezydencja czeska jest jednak zdania, że państwa członkowskie są zdecydowane kontynuować prace nad tym dossier, w szczególności nad wyżej wymienionymi zagadnieniami, aby wypracować kompromisowe rozwiązania i docelowo jak najszybciej osiągnąć jednomyślne porozumienie.

⁷ Dok. 10875/21.

III. PYTANIA DO MINISTRÓW

11. W związku z powyższym i w celu uzyskania wytycznych politycznych do dalszych prac nad dossier dotyczącym dyrektywy w sprawie opodatkowania energii, ministrowie są proszeni o odniesienie się do następujących pytań przygotowanych przez prezydencję:

1) Czy zgadzają się Państwo, że dalsze prace powinny opierać się na dotychczasowych postępach w odniesieniu do dyrektywy w sprawie opodatkowania energii, tak by umożliwić państwom członkowskim osiągnięcie długoterminowych celów środowiskowych UE, przy jednoczesnym zapewnieniu wystarczającej elastyczności, z uwzględnieniem ich krajowych systemów podatkowych, oraz z zapewnieniem sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego?

2) Zwracając uwagę na fakt, że dossier dotyczące dyrektywy w sprawie opodatkowania energii jest częścią pakietu „Gotowi na 55”, czy podzielają Państwo opinię, że przyszłe prace powinny zmierzać do osiągnięcia kompromisu zapewniającego równowagę między unijnymi minimalnymi poziomami opodatkowania i długością okresów przejściowych służących uwzględnieniu gospodarczych, geopolitycznych, geograficznych i społecznych uwarunkowań państw członkowskich, w szczególności w odniesieniu do sektorów najbardziej wrażliwych?
